

մնալու . բայց թէ որ ասոր շոգին կը-
րակ դարձած յախճապակէ խողովակէ
մը անցուի , բոլոր կը լուծուի և ած-
խացեալ ջրածին ' ըսուած կազ կը
դառնայ . և անկէ զատ կտոր մը իւ-
ղային նիւթ ու քիչ մըն ալ ածուխ կը
գտնուի խողովակին մէջ : Աթերը
հարիւրամասն ջերմաչափին 31⁰ն ու
44⁰ն մէջ կը սառի . շոգի դառնալու
ատենը սաստիկ ցրտութիւն կը պատ-
ճառէ , և քիչ մը ջրի մէջ քանի մը
կաթիլ ասկէց կաթեցրնելէդ վերջը
թէ որ եղէգով մը փչես , եթերը ջրէն
գոլորչիք հանելով շուտով մը զջու-
րը կը սառեցրնէ : Ա երջի աստիճանի
դիւրավառ է , և բոցը շատ մուր կը
հանէ . շուտ կը տարածուի մթնոլոր-
տին մէջ ու շատ կը բարձրանայ , ու
շուտ բռնկելուն համար՝ շատ վտան-
գաւոր բան է՝ կրակ եղած տեղ եթե-
րը ամանէ աման փոխադրելը : Պարզ
մարմնոց մէջ քիչ մարմին կայ որ եթե-
րին վրայ ազդեցութիւն ընէ , և գըլ-
խաւորը քլորն է :

Իւղային ու խժային մարմինները
լուծելու աղէկ կուգայ եթերը . ուս-
տի արուեստից մէջ շատ կը գործա-
ծուի , մանաւանդ առաձգական խէ-
ժը լուծելու համար :

Աթերին վրայ աս համառօտ տե-
ղեկութիւնը տալէն ետքը՝ հարկ կը
համարինք հոս պղտիկ խորհրդածու-
թիւն մըն ալ աւելցրնել իրեն հրա-
շարի զօրութեանը վրայ որ առաջ յի-
շեցինք , և որուն համար այնչափ գը-
րուածքներ ու գովեստներ ելան Աւ-
րոպայի ամէն կողմերը աս վեց ամ-
սուանս մէջ : Աոր նոր գիւտերը ամէն
ատեն մարդկային գիտութեանց ու
արուեստից ծաղկելուն նշան ու պատ-
ճառ եղած են . և աս բանս այնչափ
ճշմարիտ է որ եթէ անոնցմէ ոմանք
գէշի գործածուելով՝ օգուտին տեղը
վնաս ալ պատճառեն , յանցանքը ոչ

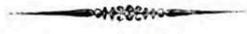
գիւտինն է և ոչ գիւտը հնարողին ,
այլ չարաչար գործածողին : Ասոր հա-
մար ահա եթերին թմրեցրնող զօրու-
թիւնը վիրաբուժութեան մէջ բանե-
ցրնել սկսող Աքսոն ամերիկացւոյն
անունն ալ պէտք է որ իր պայծառու-
թիւնը ոչ երբէք կորսնցրնէ . թէ-
պէտ և նոյն եթերը ոմանք չարաչար
գործածելով տեղ տեղ , ինչուան հի-
ւանդներուն մահուանը պատճառ ե-
ղան աս մօտերս : Ամէն տերութեանց
մէջ ալ զգուշաւոր օրէնքներ ու կա-
նոններ դրուեցան որ ամէն մարդ չը-
կարենայ ուղածին պէս եթերը բա-
նեցրնել , հապա քաջ բժիշկները
միայն հրաման ունենան չափով ու խռ-
հեմութեամբ գործածելու . բայց տե-
րութիւններէն աւելի ալ բժիշկնե-
րուն պարտքն է արթուն և զգուշա-
ւոր ըլլալ նաև աս դեղիս գործածու-
թեանը մէջ , աղէկ դիտելով հիւան-
դին կազմուածքը՝ բնաւորութիւնը
և ուրիշ պարագաներ :

Հ Ա Ն Ե Լ Ո Ւ Կ

- Հեռուստոս կուգայ կըր փաթեցրիկ .
- Իրաւ փաթեցրիկ է , ինչ է .
- Վերան գըլուխն է խառուտիկ .
- Քուրդի որդի է ինչ է .
- Կարգալ չունի , դիր կը գըրէ ,
- Աս ինչ տեսակ գրագիր է .
- Տունն որ այրի՝ խաղ կը կանչէ ,
- Խենթ է կըսես նէ ինչ է :

ՄԱՅԻՍԻ ՀԱՆԵԼՈՒԿԸ ԷՐ ՄԿԲԱՏ :

1 Hydrogène carboné.